

2019 = 20

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____

Економічної теорії і права

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економічний розвиток»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____

073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____

«Менеджмент та адміністрування»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____

Кірієнко Ольга Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В курсі розглядаються сутність і соціально-економічні типи економічного розвитку, як економічної категорії. Аналізуються складові економічного розвитку, зокрема інвестиційна та теоретичні його моделі. Основна увага приділяється формуванню і забезпеченню сталого розвитку від якого залежить майбутнє окремих країн і суспільства в цілому. Умови забезпечення сталого розвитку класифікуються в залежності від особливостей економічного розвитку ведучих країн світу, постсоціалістичних країн та їх економічних систем країн, що розвиваються. Пріоритетними є характеристика економічного розвитку України, визначення проблем, закономірностей, перспектив її сталого розвитку.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			II	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	46		46	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч:	44		44	
підготовка до аудиторних занять	4		4	
підготовка до контрольних заходів	4		4	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	6		6	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: оволодіння основами теоретичних знань і навичками практичного застосування прийомів і методів оцінки економічного розвитку країн різних типів економічних систем та умов формування і забезпечення сталого розвитку.

Завдання дисципліни: сприяння всебічному пізнанню студентами теоретичних засад суті економічного розвитку, загальних основ та особливостей окремих країн світу. Визначення на цій основі передумов формування сучасних типів економічних систем, домінуючих тенденцій у їх розбудові. Дослідження особливостей розвитку економіки України в контексті пошуку ефективної моделі її соціально-економічної трансформації, сталого розвитку в умовах глобалізації.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія», «Національна економіка», «Макроекономіка».

Постреквізити дисципліни: «Міжнародна економіка», «Соціальна економіка», «Концепції розвитку сучасної економіки», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств».

Компетентності: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризується комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних, економічних та поведінкових наук. **ЗКЗ.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. **ЗК9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **СК12.** Здатність аналізувати ринкове становище організації та умови діяльності з врахуванням тенденцій розвитку національного та міжнародних ринків.

Заплановані результати навчання. РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організацій. **РН15.** Аналізувати ринкове становище організації та умови діяльності на національному та міжнародних ринках. **РН16.** Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. **РН17.** Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного розвитку країн світу					
Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	7	4	2		1
Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	5	2	2		1
Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	7	4	2		1
Характеристика основних моделей економічного розвитку	8	4	2		2
Разом за змістовим модулем 1	27	14	8		5
Змістовий модуль 2. Особливості та моделі економічного розвитку країн світу					
Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	6	2	2		2
Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	8	4	2		2
Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	8	4	2		2

Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	11	6	2		3
Разом за змістовим модулем 2	33	16	8		9
Підготовка до екзамену	30				30
Всього годин	90	30	16		44

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	4
3	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
4,5	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	4
6,7	Характеристика основних моделей економічного розвитку	4
8	Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	2
9,10	Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	4
11,12	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	4
13,14, 15	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	6
	ВСЬОГО:	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	2
2	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
3	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
4	Характеристика основних моделей економічного розвитку	2
5	Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	2
6	Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	2
7	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	2
8	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	2
	ВСЬОГО:	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	4
	підготовка до контрольних заходів	4
	виконання курсового проекту або роботи	-
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Соціально-економічні виміри ефективності та міжнародної конкурентоспроможності постсоціалістичних країн Східної Європи.	6 2
	Вплив зовнішніх чинників на економічні системи, що розвиваються.	2
	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються.	2
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	44

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний, письмовий, тестовий і практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З дисципліни «Економічний розвиток» передбачено два змістові модулі. Форма змістового модулю – письмова контрольна робота, яка здійснюється під час проведення навчальних занять в термін відповідно до робочого навчального плану і оцінюється з розрахунку 100 балів.

Критерії оцінки змістового модулю 1. Теоретичні основи економічного розвитку країн світу

Структура кожного завдання контрольної роботи складається з двох типів питань.

– 1 теоретичне питання;

– 10 тестових завдань.

– 50 балів студент отримує за виконання теоретичного питання;

– 50 балів за виконання 10 тестових питань (по 5 балів за кожну правильну відповідь)

Максимальну оцінку за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

31-49 балів студент отримує за відповідь на теоретичне питання, якщо в основному розкрив його зміст, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність знання матеріалу курсу. Відсутні висновки з питання, яке розглядається.

Якщо студент у відповідях на теоретичне питання не розкриває повністю його зміст, припускається помилок, він отримує – 11-30 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо висвітлює окремі фрагменти питання, які не пов'язані між собою.

Студент отримує 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

Критерії оцінки змістового модулю 2. Особливості та моделі економічного розвитку країн світу

Структура завдання змістового модулю 2 складається з двох теоретичних питань.

– 50 балів студент отримує за виконання кожного з двох теоретичних питань;

Максимальну оцінку за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

31-49 балів студент отримує за відповідь на теоретичне питання, якщо в основному розкрив його зміст, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність знання матеріалу курсу. Відсутні висновки з питання, яке розглядається.

Якщо студент у відповідях на теоретичне питання не розкриває повністю його зміст, припускається помилок, він отримує – 11-30 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо висвітлює окремі фрагменти питання, які не пов'язані між собою.

Студент отримує 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

У разі складання студентом поточного контролю знань на оцінку «незадовільно», він має право перескласти його. Перескладання поточного контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзаменаційна оцінка виставляється з розрахунку 100 балів за виконання екзаменаційної письмової роботи.

Структура екзаменаційного білету складається з двох теоретичних питань.

– 50 балів студент отримує за виконання кожного з двох теоретичних питань;

Максимальну оцінку за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

31-49 балів студент отримує за відповідь на теоретичне питання, якщо в основному розкрив його зміст, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність знання матеріалу курсу. Відсутні висновки з питання, яке розглядається.

Якщо студент у відповідях на теоретичне питання не розкриває повністю його зміст, припускається помилок, він отримує – 11-30 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо висвітлює окремі фрагменти питання, які не пов'язані між собою.

Студент отримує 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

Повторне складання екзамену з метою покращення оцінки не допускається.

Студент, який не набрав за результатами поточного контролю та екзаменаційної оцінки 60 балів, вважається невстигаючим.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середньоарифметична від середньої оцінки змістових модулів 1 та 2 та екзаменаційної оцінки.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати під час поточних консультацій. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бутко М. П. Інвестиційна домінанта сталого розвитку регіону в умовах інтеграції: монографія / М. П. Бутко, О. Ю. Акименко. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. – 232 с.
2. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Монографія / З. В. Герасимчук – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 528 с.
3. Герасимчук З. В. Стимулювання сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика: Монографія / Герасимчук З. В., Поліщук В. Г. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 516 с.
4. Гжегож В. Колодко. Десять лет постсоциалистического перехода. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозів.; Фенікс, 2003. – 1008 с.

5. Дрейер О. К., Лось В. А. Глобальные проблемы современности и развивающиеся страны. – М. : Знание, 1986. – 62 с.
6. Економічна теорія: Підручник/ За ред.. В.М. Тарасевича. - Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
7. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича. - К.: Знання-Прес, 2007.
8. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / за ред. С. І. Юрія, Є. В. Савельєва. – К. : Знання, 2007. – 595 с.
9. Егоров И.Ю. «Иновационная Украина – 2020 – основные положения национального доклада// Экономика Украины. – 2015. - № 9 – с. 4-17.
10. Єщенко П.С. Стагнація української економіки: незавершеність реформ чи продумана політика? // Економіка України. – 2017. - № 9 с. 29-46.
11. Єщенко П.С. Від депресії до активізації зростання в економічній і соціальній сферах України // Економіка України. – 2018. - № 2 с. 3-20.
12. Зверяков М.И. Об изменении модели экономического развития // Экономика Украины. – 2015.- № 6.- с. 41-49.
13. Зверяков М.И. Глобалізація та деіндустріалізація: зміст, суперечності та способи їх розв'язання // Економіка України. – 2017. - № 11 с. 3-16.
14. Красникова Е. В. Экономика переходного периода: Учеб. пособие – М.. Омега-Л, 2005. – 296 с.
15. Крючкова В. Структурні чинники розвитку економіки України. К.: Наук. думка. 2004. – 319 с.
16. Кудров В. М. Мировая экономика: Учебник / В. М. Кудров. – М.: Дело, 2004. – 515 с.
17. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Ч.1 // Економіка України. – 2018. - № 3 с. 21-35.
18. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Ч.2 // Економіка України. – 2018. - № 4 с. 3-17.
19. Майер Дж. М., Основні проблеми економічного розвитку/ Дж. М. Майер, Дж. Е. Раух, А. Філіпенко. – К. : Либідь, 2003. – 688 с.
20. Макконнелл К., Брю С., Флінн Ш. Экономикс: принципы, проблемы и политика - М.: ИНФРА-М, 2016.
21. Малявин В. В. Китай управляемый. Старый добрый менеджмент. - М.: Европа, 2007. - 304 с.
22. Москаленко О.М. Випереджаючий економічний розвиток: теоретично-інституціональні засади і проблеми реалізації в Україні // Економіка України. – 2014.- № 8. – с.4-17.
23. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: Навч. Посіб.- 2-ге вид., випр. і доп.- К.: Знання, 2007.
24. Негативные тенденции в южнокорейской экономике // БИКИ. - 2005, - № 3, - С. 1-4
25. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики : учебник / Р. М. Нуреев. – М. : Норма ; ИНФРА-М, 2010. – 640 с.
26. Остроецкий А. В. Китайская модель перехода к рыночной экономике / РАН; Ин-т Дальнего Востока. – М.: Ин-т Дальнего Востока 2007 – 205 с.
27. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : VIII Міжнародний бізнес-форум (Київ, 19 березня 2015 р.) ; відп. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 272 с.
28. Поручник А. М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008. - 352 с.
29. Салицкий А. И. Взаимодействие КНР с мировым хозяйством. – М.: Моск. обществ. науч. фонд, 2001. – 272 с.
30. Світова економіка: підручник/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін.- К.: Либідь, 2007.

31. Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях / За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є. В. / РВПС України НАН України, ІПРЕЕД НАН України, СусДУ, ЛНТУ, НДІ СРП. - Сімферополь: ПП «Підприємство «Фенікс», 2010. – 582 с.
32. Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства: теорія, методологія, практика / За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є. В. / ДУ «ІЕПСР НАН України», ІПРЕЕД НАН України, СумДУ, НДІ СРП. – Сімферополь: ИТ «АРИАЛ» 2011. – 589 с.
33. Страны Центральной и Восточной Европы на пути в Европейский Союз. – М.: Наука, 2002. – 206 с.
34. Троекурова И. С. Зоны экономического роста и интеграция стран Юго-Восточной и Северо-Восточной Азии // Вестн. МГУ. Сер. 6 «Экономика». – 2004. – № 4. – С. 17–39.
35. Філіпенко А. С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку / А. С. Філіпенко. – К. : «Знання України», 2002. – 190 с.
36. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитие и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000.–№10, –С. 3–13.
37. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитие и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 11. – С. 9–20.
38. Хоменко В. М. Політекономія: Уч. посібник– Дніпропетровськ: ПДАБА, 2013.
39. Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн; Навч. посіб. – К.: КНЕУ , 2005. – 308 с.
40. Шенкар О. Китай: век XXI: Развитие Китая, его влияние на мировую экономику и геополитическое равновесие / О. В. Теплых (пер.). – Д. : Баланс Бизнес Букс, 2005. – 194 с.
41. Щербак А.В. Конкуренція як фактор економічного зростання: світовий досвід та українські реалії// Економіка України. - 2018. - № 8.- с.3-15.
42. Экономическая теория. Учебник/ Под общей ред. акад. В.И. Видяпина, А.И. Добрынина, Г.П. Журавлёвой, Л.С. Тарасевича. – М.: ИНФРА – М, 2003.
43. Экономическая теория/ Под ред. проф. А.И. Добрынина, проф. Л.С. Тарасевича, учебник для ВУЗов, 3-е изд. – С-Пб: Изд. СПб ГУЭФ, Изд «Питер», 2000.
44. Япония: смена модели экономического роста.– М.: Наука, 1990.

Допоміжна

1. Будкін В. Постсоціалістична трансформація власності // Економіка України. – 2007. - № 2. – С 39–44.
2. Економічна енциклопедія. Т. 1–2. – К.: Академія, 2001. Кризові явища у світовій економіці та антикризова політика України / За ред. В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозування, 2002. – 76 с.
3. Эльянов А. Развивающиеся страны на пороге третьего тысячелетия: тенденции и проблемы // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 8. С. 9–16.
4. Канамори Х., Вада Д. Япония– мировая экономическая держава. – М.: Наука, 1986.
5. Мусіна Л. Економічна політика і розвиток реформ у Південній Кореї: досвід для України // Економіка України. – 2002. – № 6. –С. 77–85.
6. Нассар Зейнаб Али. Развивающиеся страны в системе мсждународного разделения труда: проблема адаптации: Дис. канд. экон. наук: 08.01.01 /Харьковский гос. ун-т. – Х., 1998. – 181 с.
7. Оклунд А. Миф о коллапсе производства после крушения коммунизма // Вопросы экономики. – 2001, – № 7. – С. 115–138.
8. Петиш Джон М. Китайский путь и его перспективы // ПТПУ. – 1992. – № 12. www.ptpu.ru.
9. Прозоровский А. Модернизированный авторитаризм в Индонезии и Южной Кореи // МЭ и МО. – 2004. – № 7. – С. 83–92.
10. Хвесик М. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України / М. Хвесик, І. Бистряков // Економіка України. – 2012. – № 6. – С. 4-12.

11. Федулова Л. І. Інноваційний вектор розвитку промисловості України // Економіка України. – 2013. – №5. – С.30 – 37.
12. Яценко В. Активізація інноваційної підприємницької діяльності в Україні / В. Яценко // Зб. наук. праць ЧДГУ. – 2013. – № 34 (1). – С. 5–9.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 4 червня 2002р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arch.ukrproject.gov.ua/>.
4. Державне агентство України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://in.ukrproject.gov.ua/>.
5. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
6. Киевский центр политических исследований и конфликтологии [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.analitik.org.ua/.
7. . Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua/search/law/nra/>.
8. Проект ПРООН «Муниципальная программа врядування та сталого розвитку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://msdp.undp.org.ua>.
9. Стратегія соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/749/3/>.

Розробник _____ (О. М. Кірієнко)

Гарант освітньої програми _____ (Н. М. Шапа)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії і права
Протокол від «03» грудня 2019 року № 5